

Orijinal Soru: Klinik Bilimler 219

219. Aşağıdaki anestezi ajanlarından hangisi NMDA reseptörleri üzerinden etki gösterir?

- A) Ketamin
- B) Midazolam
- C) Propofol
- D) Tiyopental
- E) Etomidat

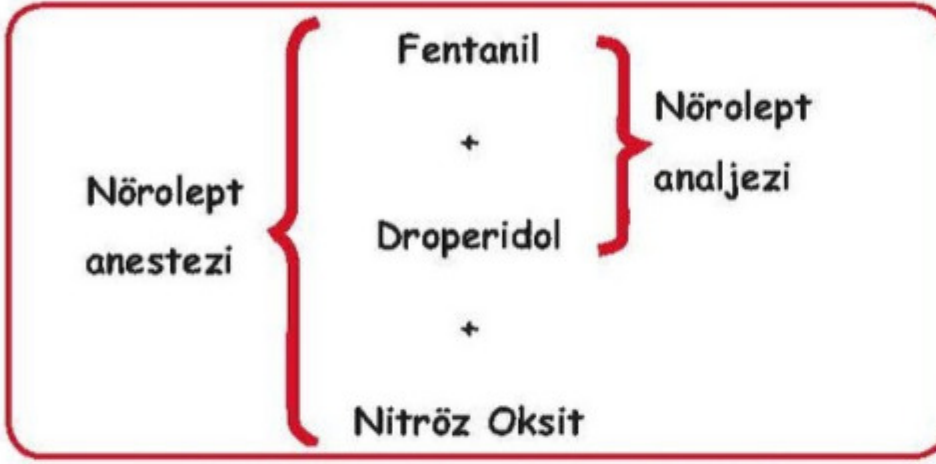
Doğru Cevap: A

HIZLI TEKRAR NOTLARIMIZDAN REFERANSLAR

İLGİLİ NOTLAR

84

TUS HAZIRLIK MERKEZLERİ

- Entübasyon tüpünün trakeada olduğunu gösteren en iyi yöntem... End-tidal karbondioksit basıncı ölçümü
- Resüsitasyonun etkili olması için ETCO₂'in olması gereken minimum değeri... 10
- Entübasyon sırasında görülen fizyolojik değişiklikler... Hipertansiyon, taşikardi, intrakraniyal basınçta artış

75. GENEL ANESTEZİK İLAÇLAR

- **İnhaler anestezi**... Halotan, sevofluran, azot protoksit, desfluran, izofluran, enfluran, metoksifluran, ksenon
- **IV anestezi**... Ketamin, propofol, etomidat, tiyopental, midazolam, deksmedetomidin, nöromusküler blokörler, narkotik analjezikler
- **Kanda en az çözünen (kan-gaz partiyon katsayısı en düşük) inhaler anestezi**... Ksenon
- **Vücutta gaz içeren bölümlerde birikme eğiliminde olan anestezi ajanı**... Nitröz oksit
- **Diffüzyon hipoksisi yapan genel anestezi**... Nitröz oksit
- **Perforasyon riskinden dolayı göz operasyonu geçirenlerde veya ileusta kullanılması uygun olmayan genel anestezi**... Nitröz oksit
- **En güçlü inhaler anestezi**... Metoksifluran
- **MAK değeri en düşük genel anestezi**... Metoksifluran (en potent)
- **MAK değeri en yüksek genel anestezi**... Nitröz oksit (en az potent)
- **En hepatotoksik inhaler anestezi**... Halotan
- **Kalbin katekolaminlere duyarlılığını artırıp (en fazla) aritmi yapan anestezi**... Halotan
- **Adrenokortikal yetmezlik yapabilen intravenöz anestezi**... Etomidat
- **En potent IV genel anestezi**... Etomidat
- **İmidazol halkası içeren genel anestezi**... Etomidat
- **Yarı ömrü en kısa olan IV genel anestezi**... Propofol
- **Yarı ömrü en uzun olan IV genel anestezi**... Tiyopental
- **Deksmetomidinin özellikleri**... Santral α₂ reseptör stimülanı, anksiyolitik, sedatif, kalp hızını azaltır, karaciğerden metabolize olur

- **Yoğun bakımda kullanılan ve delirium neden olma riski düşük anestezi**... Deksmetomidin
- **Propofol**...
 - GABA_A üzerinden etkili
 - IV enjeksiyon sırasında ağrı yapabilir
 - Kusmaya neden olması beklenmez
 - Kardiyak ve solunum depresyonu yapabilir
 - Gebelerde güvenlidir
 - Yumurta allerjisi olanlarda kullanılmamalıdır
- **Kan basıncını arttırdığı için hemodinamisi bozuk hastalarda tercih edilen IV genel anestezi**... Ketamin

Klinik Bilimler 219. soru
Tusdata Küçük Stajlar Hızlı Tekrar
Notu 1. Fasikül Sayfa 084

- **NMDA bloğu yaptıkları için analjezik etkisi bulunan genel anestezi**... Ketamin, nitröz oksit
- **Nefrotoksik etkisi yüksek olan genel anestezi**... Metoksifluran, sevofluran, enfluran
- **Hepatotoksik ve nefrotoksik etkisi en düşük olan genel anestezi**... İzofluran
- **Vazodilatasyona bağlı refleks taşikardi yapabilen genel anestezi**... İzofluran, propofol, desfluran
- **Hipotansiyonu belirgin yapabilen genel anestezi**... Halotan, izofluran, propofol
- **Miyoklonik nöbete neden olabilen genel anestezi**... Enfluran
- **İntraarteriyel uygulandığında endotel hasarı, vazokonstriksiyon ve tromboza neden olabilen genel anestezi**... Tiyopental
- **Porfiriya da kontraendike olan genel anestezi**... Tiyopental (etomidatın da kullanımı sakıncalı)
- **En sık rastlanan postoperatif akciğer komplikasyonu**... Atektazi
- **Postoperatif titremenin (shivering) önlenmesi için kullanılması önerilen ilaç**... Meperidin (petidin)

Nöromusküler blokörler

Depolarizan	Nondepolarizan
<ul style="list-style-type: none">• Dekametonyum• Süksametonyum• Süksinilkolin	<ul style="list-style-type: none">• Kısa etkili<ul style="list-style-type: none">- Gantakuryum- Mivakuryum• Orta etkili<ul style="list-style-type: none">- Atrakuryum- Sisatrakuryum- Vekuryum- Rokuryum• Uzun etkili<ul style="list-style-type: none">- Doksakuryum- Metakürin- Panküryum

- **Depolarizan bloğun özellikleri**...
 - Blok öncesi fasikülasyonlar olur
 - Antikolinesterazlarla antagonize edilemez
- **Süksinilkolinin özellikleri**...
 - Depolarizan nöromusküler blokaj
 - Bradikardiye neden olma
 - Tükürük ve gastrik sekresyon artışına neden olma
 - Psödokolinesteraz ile yıkılma (eksikliğinde uzamış apne!)
- **Süksinil koline bağlı apnenin tedavisinde kullanılan yöntem**... Akrafa olmayan birinin plazmasının verilmesi

- **Analeptik endikasyonu...** Solunumu stimüle etmek için
- **Psikomimetik endikasyonu...** Obezite, dikkat eksikliği, narkolepsi
- **Metilksantinlerin (kafein/teofilin/teobromin) etki mekanizması...** Adenozin reseptör blokajı, fosfodiesteraz enzim inhibisyonu (cAMP ve cGMP düzeyinde artış), katekolamin salınımının stimülasyonu, sarkoplazmik retikulumdan kalsiyum salınımında artış, IL-10 sekresyonunda artış, histon deasetilaz aktivasyonu (epilepsi)
- **cAMP etkisi...** Düz kaslarda gevşeme, (+) inotropi, kronotropi, dromotropi, lipoliz, renal su tutulumu
- **Adenozin blokajı etkisi...** Bronkodilatasyon, (+) dromotropi, SSS aktivasyonu, epilepsi, diürez
- **Metilksantinlerin diüretik etkisi hangisine bağlıdır...** Adenozin blokajı
- **Lipolizi stimüle eden, beyin damarı hariç tüm düz kasları ve damarları dilate eden (BOS basıncında azalma), diüretik etkisi bulunan, asid salınımını arttıran, bronş düz kaslarını gevşeten, çizgili kas kasılmasını stimüle eden, (+) inotrop, kronotrop ve dromotrop etkisi olan...** Metilksantinler
- **Terapötik indeksi en geniş analaptik...** Doksapram
- **Katekolamin, serotonin ve dopamin reuptake'ini engelleyip salınımını stimüle eden psikomimetikler...** Amfetaminler
- **Katekolamin, serotonin ve dopamin uptake-1 blokörleri...** Amfetamin, Kokain, Trisiklik antidepresan
- **Amfetamin etkileri...** Noradrenalin artışı (fiziksel/mental performans artışı, hipertansiyon, hiperglisemi...), serotonin artışı (iştahta azalma...), dopamin artışı (öfori, bağımlılık, psikoz)
- **Amfetamin endikasyonları...** Dikkat eksikliği ve hiperaktivite sendromu, Narkolepsi, Obezite
- **Hiperkinetik çocuk hastalığı tedavisinde kullanılan...** Metilfenidat
- **Obezite tedavisinde kullanılan amfetamin...** Fenfluramin, Fentermin
- **Narkolepsi tedavisinde kullanılan amfetamin...** Modafinil

SORULAR

25. Parkinson tedavisinde kullanılan ilaçlardan hangisi periferik olarak etkilidir?
- A) Bromokriptin
B) Benzotropin
C) Triheksifenidil
D) Levodopa
E) Karbidopa
- Doğru cevap: E**
26. Aşağıdaki etkilerden hangisinin Parkinson hastalık tedavisinde faydası **yoktur**?
- A) Santralde DOPA dekarboksilazın inhibisyonu
B) Periferde levodopanin parçalanmasının engellenmesi
C) Santralde dopaminin parçalanmasının engellenmesi
D) Kateko-O-metil transferazın santralde inhibisyonu
E) Santralde MAO-B'nin inhibisyonu
- Doğru cevap: A**

27. Aşağıdakilerden hangisi metabolize olunca amfetamin türevleri oluşturduğu için, insomniaya neden olabilen antiparkinson ilaçtır?
- A) Karbidopa
B) Metildopa
C) Kabergolin
D) Selegilin
E) Pramipeksol

Doğru cevap: D

28. Aşağıdakilerden hangisi teofilin yan etkilerinden biri **değildir**?
- A) Taşikardi
B) Uykusuzluk
C) Bronkokonstriksiyon
D) Diürez
E) Mide asid salınımında artış

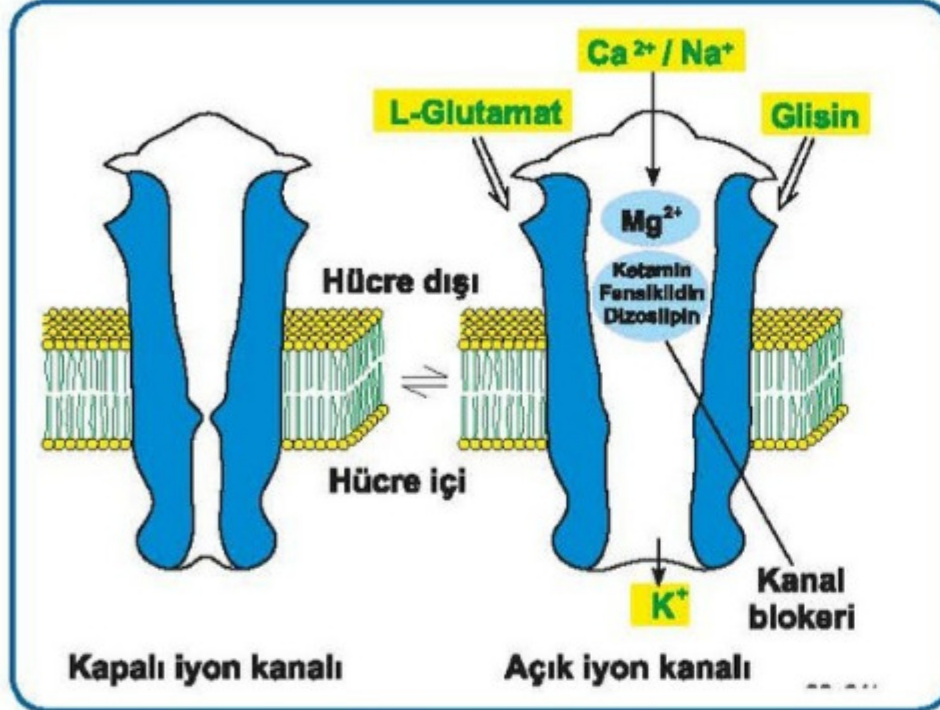
Doğru cevap: C

GENEL ANESTEZİKLER

- Klinik Bilimler 219. soru**
Tusdata Farmakoloji Hızlı Tekrar Notu
1. Fasikül Sayfa 051
- **NMDA reseptör blokajı yapan, GABA ve glisin üstünde anlamlı etkisi olmayan...** Nitroz oksit, Ketamin
 - **En fazla metabolize olan ve en fazla toksik metabolit oluşturan...** Metoksifluran ve Halotan
 - **En çok flor metaboliti oluşturan ve en nefrotoksik olan genel anestezi...** Metoksifluran
 - **Halotanın hepatotoksik metaboliti...** Triflor asetik asid ve bromür
 - **Az metabolize edilenler...** N₂O (nitroz oksit, azot protoksit), sevofluran, izofluran, desfluran
 - **Genel anesteziğin gücünü belirleyen parametre...** Minimum alveoler konsantrasyon (MAK)
 - **MAK ne demek...** Hastaların %50'sinde cerrahi uyarıya verilen yanıtı engelleyen minimum alveoler konsantrasyon
 - **MAK, yani potens değeri en düşük olan, yani en güçlü olan genel anestezi...** Metoksifluran (en güçlü), halotan
 - **MAK, yani potens değeri en fazla olan, yani en zayıf olan genel anestezi...** Nitroz oksit
 - **Genel anesteziğin farmakokinetik özelliklerini belirleyen en önemli parametre...** Kandaki çözünürlük
 - **Kandaki çözünürlüğü (kan-gaz partiyon katsayısı, Oswald katsayısı) en az olan, yani lipofilitesi çok fazla olup, etkisi en hızlı başlayıp ve biten genel anestezi...** Nitroz oksit, Xenon gazı
 - **Kandaki çözünürlüğü (kan-gaz partiyon katsayısı, Oswald katsayısı) en fazla olan, yani etkisi en yavaş başlayıp ve biten genel anestezi...** Metoksifluran ve halotan
 - **Buharlaştırılabilir sıvı (halojenliler, inhalasyon) genel anestezi...** Halotan, enfluran, izofluran, desfluran, sevofluran
 - **Gaz halindeki genel anestezi...** Nitroz oksit, Xenon
 - **İntravenöz yolla kullanılan genel anestezi...** Ketamin, propofol, etomidat, tiyopental, metoheksital
 - **Gaz ve buharlaştırılabilir sıvı olanlar kafa içi basıncı nasıl etkiler...** Artırır

- GABA'nın öncülü olan aa... Glutamat
- SSS'de en yaygın eksitatör transmitter... Glutamat
- Glutamat reseptörleri... AMPA (Quisqualat), Kainat, NMDA ve metabotropik (mGluR)
- İskemide artan ve eksitotoksiteye neden olan transmitter... Glutamat
- LTP'de görev yapan transmitter... Glutamat ve NO (retrograd olarak)

Klinik Bilimler 219. soru
Tusdata Fizyoloji Hist. ve Emb. Hızlı
Tekrar Notu 1. Fasikül Sayfa 099

NMDA reseptörü nonselektif katyon kanalıdır

- Glisin reseptörlerinin kompetitif antagonisti olan toksin... Sitrikinin
- Striknin hangi nöromedyatörün etkisini bloke ederek konvülsiyon meydana getirir... Glisin
- Glutamat-NMDA reseptörlerinin yapısına katılan nörotransmitter... Glisin
- Omurilik ve beyin sapında inhibitör, kortekste eksitatör özellik gösteren transmitter ... Glisin
- NMDA reseptöründe kendine özgü bağlanma bölgesi olan transmitter... Glisin
- Glisin reseptörlerini antagonize eden... Striknin
- Mast hücresi ve bazofilde bulunan, kapiller geçirgenliği artıran... Histamin
- Histamin hangi aminoasitten oluşur... Histidin
- Depo edilmeyen, ihtiyaç halinde salınan gaz transmitter... NO
- Yavaş ağrıyı taşıyan, C liflerinden salınan transmitter... P maddesi
- Akson refleksinden sorumlu madde... P maddesi
- Mü reseptörlerini aktifleyen... Morfin, enkefalin, endorfin
- Mü reseptörlerinin etkisi... Analjezi, sedasyon, öfori
- Spinal kordun dorsal boynuzunda postsinaptik inhibisyonla analjezi oluşmasına neden olan nörotransmitter... Enkefalin
- MSS'ni süprese eden transmitter... Adenozin

- Adenozin reseptörlerini bloklayan... Teofilin, kafein, aminofilin (metilksantinler)
- İyon kanalı olan ATP reseptörleri... P2X ve P2Z
- Marihuana ve esrar bağlayan reseptörler... Kannabinoid (CB) reseptörleri
- İnci motor yol... Piramidal yol
- Betz hücreleri nerede bulunur... Primer motor kortekste
- Bazal ganglionlar, retiküler formasyon, vestibüler çekirdeklerle nukleus rubere birlikte ne denir... Ekstrapiramidal sistem
- Hassas dokunma, vibrasyon, pozisyon, uyarın şiddetini beyne taşıyan yol... Dorsal kolon medyal lemniskal sistem (DKMLS)
- Ağrı, sıcak-soğuk, kaba dokunmayı beyne taşıyan yol... Anterolateral yol
- Gıdıklanma, kaşınma, cinsel duyuyu beyne taşıyan yol... Anterolateral yol

DORSAL KOLON-MEDYAL LEMNİSKAL SİSTEM

1. Hassas lokalizasyon
2. Uyarın şiddetinin hassas derecelendirilmesi
3. Vibrasyon duyuları
4. Deri üzerindeki hareketleri ileten duyular
5. Pozisyon duyuları
6. Basınç şiddetinin hassas derecelerini

ANTEROLATERAL SİSTEM

1. Ağrı
2. Soğuk-sıcak
3. Kaba lokalizasyon
4. Gıdıklanma ve kaşınma
5. Cinsel duyular

- Omurilik enine yarı kesisi olursa... Brown Sequard Sendromu
- Brown Sequard Sendromu'nda ne olur
 - Kesik tarafta vibrasyon, pozisyon, hassas dokunma kaybolur
 - Karşı tarafta ağrı ve ısı kaybolur
- Beyin sapında olan yapılar... Bulbus (MO), pons, mezenfalon
- Antigravite kaslarında tonusu artıran; tonus, durum ve dengenin kontrolünde görevli olan... Retiküler formasyon
- Tüm duyu uyarılarından bilgi alan, uyanıklık, dikkat ve bilinçte görev yapan... Retiküler aktive edici sistem (RAS)
- İstemli hareketlerin yapılmasından sorumlu alan... Primer motor alan (alan 4)
- Nerede bulunur... Girus presentraliste
- Betz'in dev hücreleri nerede bulunur... Primer motor kortekste
- Motor kortekste en büyük alanı nereler kaplar... Eller, özellikle başparmak sonra dil ve dudaklar
- Primer duyu korteksi nerede... Girus postsentralis
- İki nokta duyarlılığı en hassas olan yer... Dil ucu, sonra parmak ucu
- Daha kompleks hareketlerin yapımıyla ilgili alan... Premotor alan